

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése,
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyiltretek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl.
Brünnen: Stern M.

Nyilttér petisorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A kaszárnya ügye.

A helybeli lovassági kaszárnya az előző tervszerű tervezet szerint a kijelölt s e célra alkalmasnak talált területen fölépülve, a kincstár által 1896. évi szeptember 21-én átvételt, kivéven a peczegődröket és a vizeket, melyeket az átvétel során kifogásoltak. Miután azonban kijavítottak, ugyanaz a vegyes bizottság az 1897. június 26- és 27-én pótlólag megejtett fölülvizsgálat alkalmával egynek kivételével ezeket is átvette, mely utóbbi azonban később szintén helyre állítván, a parancsnokság által hasonlóképen átvételt.

Hátra van még a kaszárnya átvétele magától a vállalkozótól. E célból ült össze a laktanya-bizottság m. hó 29-én Prusztz Alajos elnök előülése mellett, hogy a Lányi Kálmán kir. főmérnök által a laktanya leszámolása, illetőleg fölülvizsgálata tárgyában szerkesztett jegyzőkönyv, úgy a Soukup mérnöknek erre vonatkozó jelentése fölött határozzon.

A bizottság úgy a jegyzőkönyvet, valamint az építésvezetőnek erre vonatkozó jelentését pontról pontra való tárgyalása után egész terjedelmében elfogadta s magáévá tette, minélfogva a Hirschel Ede és Bachrach vállalkozócéget utasítja, hogy a konstataált hiányokat még ez év folyamán hiánytalanul

és tervszerűleg elkészítse, mely mellett ezen összes hiányok teljes pótlásától, illetőleg a bizottság által történt átvétel napjától számított még egy évig a jóállás kötelezettségét is magára vállalni köteles a laktanyában lévő összes épületekre és tárgyakra nézve. A mennyiben pedig a vállalkozó ezt nem teljesítene, a város főhatalmaztatik, hogy a javításokat a vállalkozó cég terhére a maga belátása szerint eszközölje, melyre nézve födözetit szolgál a leszámolás alkalmából vállalkozónak még járó 25752 frt 80 kr. fölülvizsgálati és többmunka összeg, továbbá a város pénztárában őrzött 37.000 frt óvadék is.

Hiányt észleltek a jegyzőkönyv szerint 16 épületnél, a melyeknél részint a falaknak a hiányos monírozás, vagy a csatorna folytatása következtében való átmedvesedése, a hiányos vakolat és cserépfedés, vasalás és a folyosók aszfaltírozásának hiányossága stb. stb. konstataáltak. Ugyszintén kifogásoltak a kutak is, melyek 9 m. mélység helyett csak 3 m. mélységre ástak, valamint a Schulhof-féle kutak csövei sincsenek oly mélyre lerve, hogy azt pedig tenni kellett volna.

A bizottság hiszi, ha ezeken a bajokon segítve lesz, a kaszárnya használhatóságát többé kifogásolni nem fogják.

Ugyancsak a kaszárnya ügyében a hadtest-parancsnokság által a városhoz intézett 12 pontra nézve válaszolólag fölterjesztést tett az előjáróság a hadtest-parancsnoksághoz, melyben közli vele, hogy az 1—7 pontokban foglalt hiányok azonnal kijavíttatnak, s hogy eddig nem fogatosítottak, a vállalkozócég az oka, mely a többszöri fölszólítás daczára sem tett eleget ebbeli kötelezettségének.

A 8-ik pontban az udvarnak és gyülekezőhelynek rendezése, a víznek levezetése tárgyában foglalt kifogásokra nézve megjelözi az előjáróság, hogy a terület már az átadásakor is kellőleg rendezve volt. Hogy azonban az ekkora nagy területnek a rendezése ily rövid idő alatt véglegesen meg nem történhetik, magától értetődik; hisz a talaj egy darabig folyton ülepszik, miért is annak újból való föltöltése esetről esetre egyre szükségeltetik s csak fokozatosan fogatosítható a mely hiány ez esetben különösen azért forog fönn, mert a kaszárnyát még az átadás előtt vette át a katonaság használatba.

A község mindamellett folyton dolgozik a rendezésen s mondhatja, hogy e tekintetben a kaszárnya az igényeknek teljesen megfelel.

A mi a kavicsoltatást illeti, megjelözi

TÁRCZA.

Csányi László emlékezete.

Barcza László beszéde 1897. okt. 10-én.

Azonban Csányi életének nagykorúsága még csak ezután következett.

Az 1848/49. évi eseményekben és szabadságharcban kifejtett tevékenységét és közreműködését nem lehet az emlékbeszéd keretében részletesen elsorolni. Szabadságharcunk történetének minden eseményével szorosban egybe van forrva az ő neve.

Az 1848-iki válságos márciusi mozgalmak Csányi László lakásán a fővárosban találják. Összekötésben áll a nemzeti mozgalom minden vezetőjével. Részt vesz a rend megővésében és a tulcsapongások megállításában.

Midőn a márciusi vívmányok kir. szentesítése veszedelemben forgott, március 28-án Csányi László lakásán nagy értekezlet volt, melyen mintegy 30—40-en jelentek meg, köztük a két miniszterjelölt Szemere és Kláuzál, továbbá Perczel Mór, Nyári, Petőfi, Vasváry sat. kik az ő társaságát képezték.

Később Csányi teljhatalmu főkörmánybiztos lett, s mint ilyen őrizte a horvátok és vezérük Jellasi horvát bán veszélyes mozgalmait ellen az ország határait, és Nagy-Kanizsán szervezte a uemzetőrséget. Sas szeme és nagy tapintata azonnal felismerte a magyarellenes érzelmek titkos törekvéseit. Ő eszközölte a nem magyar tiszteknek kiküszöbölését a Dráva melletti hadseregből, melyet végig kísért a pákos-sukorói ütközetik,

onnan Pozsonyig és azután főkörmánybiztos maradt a Görgey vezérére alatt állott felső hadseregnek. Windischgrätz herceg elől a táborral ő is Budapestre vonult, s midőn a kormány és országgyűlés Debreczenbe menekült, ő rendezte a visszavonulás útját, lelkesítette, bátorította a főváros lakosságát, s maga utolsó óráig a Pestet, hol előbb a vasut vonalat az ellenség elől elromboltatta.

Midőn Windischgrätz a magyar sereg tisztjeit igyekezett izeszgetni, és magához csábítani, 1848 november hó 26-án Csányi Görgeyvel hatalmas nyilatkozatot bocsájított ki, »a feldunai magyar hadsereg nevében.« Fontos és szép bizonyítéka e proklamáció annak: hogy Csányi László a magyar szabadságharcot Magyarország királyi esküvel szentesített alkotmánya védelmének nevezi, hivatkozik arra, hogy az egész magyar nemzet királyát oly loyaltással tiszteli, minek szinte a régi és új históriában párja nincs; és jelszavunk: »alkotmányos jog és szabadság.«

Utóbb a kormány Erdélybe küldte az Oláh lázadás megfékezésére és úgy itt, valamint mindenütt, hol alkalom nyílik főkörmánybiztos sulyos kötelességét teljesíteni, fáradhatatlan szorgalmat, vasszigort, emberfeletti tevékenységet fejt ki.

Hol a polgári hatóság érélyes intézkedéseire, a hadsereg támogatására és ellenőrzésére volt szükség, oda a kormány mindig Csányi országos bizost küldte és az ő érdemeit és fáradozásait maga Kossuth Lajos is megbecsülhetetleneknek és minden fogalmat túlhaladóknak nyilvánította.

A függetlenség végzetes kimondása után Kossuth Lajos kormányzó a nemzetgyűlés által ráruházott hatalmánál fogva a Szemere miniszteriumba Csányi Lászlót közlekedési miniszterrel

nevezte ki. Csányi László sem a függetlenség kimondása idején, sem miniszteri kinevezésekor nem volt Debreczenben. Az 1848. országgyűlésen Zalamegye országgyűlési képviselői: Bója Gergely, Deák Ferencz, Tolnay Károly, Glavina Lajos, Horváth Péter, Glúka Jenő báró, Puthény József, Simon Pál és Csertán Sándor voltak.

Csak 1849. június 15-én váltotta fel Tolnay Károlyt Csányi László akkor már közlekedési miniszter.

Mint miniszter is nagy szorgalommal teljesítette kötelességeit. Épített ki a Szolnok-debreczeni vasutat, s midőn a kormány 1849. júniusban Pestre visszatérhetett, a középponti vasutat vette kezelése alá.

Sajnos júliusban Pest ismét az ellenség kezébe került. Csányi megint mint legutolsó hagyta el a fővárost és pihenést nem ismerő fáradsággal szállított el a menekülő kormány után mindent a mit lehetett.

Csányi, aki atyai barátsággal viseltetett Görgey iránt, erősen pártfogolta annak fővezérségét, mert ő mint régi és szigorú katonája, legjobban tudta méltányolni Görgey katonai erényeit és jól tudta, hogy a szabadságharc sorsa csak a hadsereg kellő vezetésétől és sikeres működésétől függ. Ama sok viszály között, mely a hadsereg s főleg Görgey és Kossuth s a kormány között lefolyt, mindig Csányi volt a közbenjáró és békítő, mert ő benne egyesült a katonák és polgár éaénye, melylyel hűgádatlan tudott itelni a viszonyok fölött. Így érthető, hogy midőn már minden veszve volt, ő sürgette leginkább a kormány lemondása után a főhatalomnak Görgey fővezérre való átruházását.

(Folyt. köv.)

a város, hogy erre a község annak idején magát nem is kötelezte, miről tanuskodik a hadtest-parancsnoknak 1895. apr. 3-án 887 sz. átirata, melyben erről a fölhozott indokok alapján lemond s mindemellett a város ezt is teljesíti s foganatosítja folyton, mi nem csekély áldozatába került.

A csatornázás, a talajvíznek levezetése czéljából, eddig ugyan még nem sikerült, de legrövidebb idő alatt ehhez is hozzá fogunk, mire a vállalkozó utasított is, s melynek végrehajtása csakis az időjárástól függ.

A mi azonban a Ternava pataknak mélyítését illeti, mi által a víz lefolyásának a gyorsítása célozható, tudatja az előjáróság a parancsnoksággal, hogy ez nem magától Csáktornától függ, s erre nézve a szomszéd községekkel még előbb tárgyalni kell, a vízjogi törvény szellemében. De a város a szükséges lépéseket Zalamegye törvényhatóságánál megtette, hogy ennek a módozatnak az igénybevételével is az orvoslás elérhető legyen.

A 10 és 11-ik pontoknak személgödőr és istálló ablakoknak megfelelő átalakítása tekintetében érvény szerzerlefik.

Az alagsóvezésre végül kijelenti az előjáróság, hogy a fennálló körülmények között az nem eszközölhető, sőt ez soha kiállításba nem is helyeztetett. Ha azonban ez uton nem is, de biztosítva van a víznek levezetése kellő mennyiségű nyitott csatornák által.

A mi pedig a lakóépületeknek nedvességét illeti, erre nézve kiemeli a fölterjesztés, hogy a falazat száraz, hogy a víz fölcsivódásának megakadályozásáról gondoskodva lett s hogy a belső nedvesség csakis a lakrészek czélszerűen kezelésének a következménye.

Mindezek alapján kéri a város előjárósága a hadtest-parancsnokságot, hogy az eddig esedékes bérösszegeket folyósítani sziveskedjék, annál is inkább, mert a laktanyát 1896. szeptember 24-ike óta bírják, s mert a részleteket előlegesen tartoznának fizetni, s mert a fölmerült hiányok nem elég gravamenek arra nézve, hogy a fizetések megtagadtassanak, annál is inkább, mert a város ez által a képzelhető legnagyobb kellemenségeknek lesz részesévé.

Hogy a parancsnokságot a város megnyugtassa, illetőleg meggyőzze arról, hogy a hiányok pótlását a legkomolyabban szándékozik teljesíteni, fölkeri a parancsnokságot, hogy november 15-kére küldjön le egy szakértőt, a ki meg fog győződni arról, hogy minden a legjobb folyamatban van s ez ideig csak azért nem foganatosított, mert a város a vállalkozó czéggel szemben a kellő erély kifejtését s annak alkalmazását elmulasztotta.

Ebben a stádiumban van a kaszárnya ügye jelenleg. Kívánatos volna, ha elérné az óhajtott eredményt Csáktornya városa higgadt fölterjesztésére,

A községi hitelszövetkezetekről.

Mindenki tudhatja tapasztalásból, hogy a magyar földmives nép a kölcsönvett tőke után a kamatok az esedékességi napon majdnem óra-pontosságra fizeti le, e tekintetben gyakran fölülmúlja a kereskedőket, kiknél pedig életkérdés a pontosság.

Ezen tény gondolkozóba kell, hogy ejtse azokat az embereket, kik az eladósodott nép sorsát szívükön viselik és a kik őt az adósságok hinárából kimenteni tudják és akarják is.

A hitelszövetkezetek után elértük azon eredményt, hogy a legelhagyottabb szegény havasajli községben is 5 $\frac{1}{2}$ %-ba áll a pénz és a mit ezen felül nyereszkedik a községi hitelszövetkezet — legrosszabb esetben 2%-ot — az otthonmarad, a faluból ki nem megy, hanem osztoznak rajta a törzsrésztvényesek, kik nem mások, mint épen az adósok

Ha a dr. Nagy Ferencz szövetkezeti törvényjavaslata a gyakorlati utmutatások nyújtotta módosításokkal törvényre emelkedik: ki lesz használva a népnek pontos kamalfizetési hajlama és még lesz mentve a földmives a vagyoni elzüllesztől.

E javaslat egyik czikkelye szerint a törzsrésztvények 5%-nál többet nem jövedelmezhet, a felesleg a tartaléktőkére fordítandó; de tartaléktőkét sem szükséges, sem helyes nem lenne a végtelenségig gyarapítani, Ha elérte már a törzsrésztvények értékét: a további gyarapítás felesleges, sőt haszonnal sem járna.

Felmerül a kérdés: mi történjék ekkor a jövedelentöbblettel?

A legjózanabb felelet erre az, hogy azok kapják, akik létesítéséhez hozzájárultak: osztassék ki az adósok között, magyarul mondva: az adósok kapjanak osztalékok.

Szoktalan egy ilyen indítvány és sokan lesznek a kik megtámadják.

Elejét veszem a támadásoknak és iparkodni fogok a következőkben indítványom közzéadására jogos voltáról meggyőzni az olvasót.

Eddig is az adósok teremtették meg a részvénytársaságoknak azt az örvendetes gyarapodását, hogy ma van hazánkban részvénytársaság, mely részvényeseinek évenként 114% (egyszáztizennégy százalék) osztalékot ad és igen kevés vidéki takarékpénztár az, mely osztalékol a törvényes kamatlábnak megfelelő osztalékot adja és amellet akárhány takarékpénztárnak tartaléktőkéje, — mely szintén a részvényesek tulajdona — feléri, sőt többszörösen felülmúlja a részvénytőkét.

A községi hitelszövetkezeteknek tehát nem szabad oly nagy anyagi előnyöket szerezni, hogy az ebből kizártakban a szocializmus és anarchizmus tévtanai ébredjenek fel. Be kell érni a szövetkezeteknek a szokásos és törvényes haszonnal; a felesleget annak kell visszaszolgáltatni, kitől azt jogosan beszédtek.

Jogosan azért, mert a közs. hitelszövetkezet sem tudhatja előre, hogy ha a kamatlábat a minimumra szállítja le, kikérül-e neki év végére a méltányos jövedelem és a tetemes kezelési költség? De ha év végén, mikor a zárlatot elkészítette, megtudta: méltányos, hogy részeltesse benne az adósokat is.

A hitelszövetkezetek járjanak ebben elől. Nem úgy, hogy készpénzben leszámllálva kifizessék az egyes adósoknak az osztalékot, hanem úgy, hogy tőkéjük förllesztésülv év végén leírják. A kamatlábat szedjék az egész tőke után tovább is, a másik év végén a leírt tőkerészletre és így tovább, mindaddig, míg az adóst — tudtán és akaratán kívül — nem sikerült teljesen tehermentesíteni. Ha végéig nem is tud erről az adós, nem válik kárára.

Itt az ideje, hogy hazánk — a földmivelő ország — intézői végre ebben az irányban is kifejtsek tevékenységüket és a minden politikai pártmögazalomtól teljesen függetlenül alakult és vezetett községi hitelszövetkezetet gyámkodásuk alá vegyék.

Ne nézzék, hogy kitől jön, de szívejjék meg e cikkelykét mindazok, kiknek kezében a tőke van és a kiknek vezetésétől a nép anyagi és erkölcsi jóléte függ.

Dr. Gidófalvy István
kir. közjegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Halottak napján.** Milyen szép e napon a temető, mily csillogó, mily eleven, hogy lüktet benne az élet. Az élők eljönnek meglátogatni a halottakat. Milyen jók a halottak, legalább egy napra békeséget szereznek a nyugtalankodó embernek. Mert ime egy napon elszenderednek azok a küzdelmek, melyeket ember ember ellen vív a köz- és magánélet göröngyös mezéjén; egy napon itt hagyjuk a jelent minden, sivársággával, ott hagyjuk a jövőt rózsás reményeivel, mert megdönti hitünket, megfagyaszlja reményeinket a kérlelhetetlen mulandóság dermesztő tudata. Ámde kedveseinkért hulló könnyeinken át is beragyog lelkünkbe a vigasztaló szívirvány, hogy van élet még a siron túl is; új virág fakad a romokon. És e vigasztaló tudatnak a szimbolumaként tekintjük a sirokat, üde, friss, illatos virágokkal, a büszke kökereszteteket, gyepes sírhalmokat, bedölt fejfákat ragyogó mécsvilágokkal, hogy rideg fagyosságukkal ne csak a memento morira emlékeztessenek bennünket, hanem arra is, hogy — feltámadunk. — Csáktornya közönsége a szokásos kegyelettel adózott hétfőn is a halottak emlékének. Már délelőtt jártak kiűn sokan, de igazán életünkülni még csak délután kezdett s tetőpontjál este felé érte el, a mikor a sok kocsitól alig lehetett mozdulni. A sirokra tömördek sok koszorut és mécesest raktak, közbe lámpásokat is, melyeket már 4 óra után meggyújtottak. Délután 3 órakor a tanárikarséretében gyászlobogó alatt a képezdei ifjuság is megjelent testületileg a temetőben, hogy elhunyt hozzátartozóik sírjait meglátogassák. Egy gyászdzall énekelték Bárány Ignác volt igazgatójuk sírjánál, fölkeresték Bányai Árpád volt tanárjuk nyugvóhelyét, s búcsút vettek elhunyt iskolatársuktól. Lábas-tól is, a hol szintén gyászdzall zengtek. A polgári iskola ifjusága és tantestülete kegyelettel emlékezett meg szintén Greskovics János, Veress Dénes és Szinkovics Ferenc elhalt tanárokról, kiknek sírhalmaik szintén fölkoszoruzva s kivilágitva voltak. Kilenczre kialudtak a mécesek s 10 óra felé a temető ismét a némák birodalmává lett.

— **Az uhlánus ujonczok eskületele.** Azokt. 1-én hozzánk bevonult uhlánus ujonczokat a Ferencz-József laktanya tágas udvarán f. hó 1-én eskették föl ünnepiesen. Reggel pont 8 órakor állottak együtt az udvaron teljes díszben. A tisztikar az őrház pavillonjában rögtönzött kápolna előtt gyülekezett. Az esketést ünnepi mise előzte meg, a melyet Mintsek Melchides helybeli adminisztrátor mondott. Istenitisztelet után Mackar idevaló segédlelkész intézett szívhez szóló szavakat horvát nyelven az ujonczokhoz, mire Lemaics százados fölolvasta az eskümintát, melyet a négyhetes ujonczok hársány hangon mondtak utána s ezzel a lobogóra fölesküdték. Ezután a tisztikar előtt diszfölvonulást tartottak a fölesketett ujonczok. Ezzel az ünnepies eskületelet véget ért.

A Szépitő-egyesület f. hó 2-án gyűlést tartott Morandini Bálint elnökelete alatt. A tárgysorozat során bejelenti elnök, hogy a

villamos-világítási-társulat nem teljesíti az egyesület kérését a villamos áramnak a zeneköltésére fölhasznált helyiségbe való ingyenes bevezetésére; úgy szintén a város sem veheti meg a Novák-féle telket, melynek vásárlását a polgári iskolák czélszerűbb fölépítése czéljából az egyesület a várostól kérte. Nemkülönbén az iskolaszék sem teljesítheti az egyesület abbéli kérését, hogy a zenészek részére a közs. elemi iskolai épületben egy helyiséget állandóan átengedje. Örvedetes tudomásul veszi azonban védnökének, Festetics Jenő gróf választát, melyben ő méltósága kijelenti, hogy az Új-utcától a városligetig tervezett új utnak fölépítéséhez 100 fuvar kevcissal hozzájárul, valamint a szükségessé vált két hidnak létesítéséhez is a fát ő adja. Az egyesület válaszmánya köszönettel fogadja e nagylelkű adományt, melyet még fokoznak azok a meleg sorok is, melyekben a védnök elismerését fejezi ki az egyesületnek eddigi eredményes működése fölött s melegen óhajlja, hogy az egyesület tevékenységét a jövőben is hasonló szép sikerek koronázza.

— **Kinevezés.** A perlaki kir. járásbíró-sághoz kir. aljárásbíróvá Ö Felsége a király a kassai kir. ítélőtáblához berendelt Szilvert Gyula aljegyzőt nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Fuss Ármin helybeli izr. hitk. kántor eljegyezte Herzog Fáni k. a. Galgóczirol.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Révly Géza okl. zene-tanárt a csáktornyai áll. tanítóképző intézet-hez segédtanárná nevezte ki.

— **Iskolalátogató.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az Orsz. közoktatásügyi Tanács szabályzatának alapján Dezső Lajos sárospataki áll. tanítóképző intézeti igazgatót, az orsz. közoktatási tanács tagját az 1897/98-ik tanév tartamára a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetbe magyar nyelv tanítási módszerének az idegen ajku népiskolában, főképp a nevezett intézet gyakorló iskolájában való megfigyelése végett kiküldte.

— **Kinevezés.** Ö Felsége a király Krauthaker Lajos gyalogsági tiszthelyettesét a novemberi előléptetések alkalmával cs. és kir. hadnaggyá léptette elő.

— **A mureszombati járási tanító-kör magyarosító- és közművelődési szakosztálya** ez évi közgyűlését m. hó 28-án tartotta meg Mura-Szombatban. Takács A. István elnök indítványára ez a szakosztály önálló egységté alakult. Az alapszabály tervezetét Török Ernő kir. közjegyző előadó vezette be lendületes megnyitóval. A »Vendvidéki magyar közművelődési egyesület« alapszabályai elfogadlatván, az egyesülettől való alakulás kimondatott. A tisztújítást egy rendkívüli közgyűlésen fogják megejteni. Az új egyesület átveszi újjévkor a »Mura-Szombat és Vikéke« szerkesztését. Üdvözöljük a vendvidéki derék kultur-egyesületet és sikert kívánunk hazafias törekvéseikhez!

— **Horvát lap Muraközben.** Lapunk m. számában jeleztük, hogy a muraközi horvát nép számára Zágrábban egy lapot akarnak indítani. A zágrábi ultra horvát »Obzor« s a »Hrv. Domovina« felhívást intézett a horvát intelligentiához, hogy mindenki fizessen elő erre a lapra s hagyják azt a szerkesztőnél, hogy olyan földmivelőnek adhassa, a ki nem képes előfizetni. A lap célja lenne, miként az »Obzor« mondja: Muraközben Isten segítségével s a derék horvátok támogatásával a horvát eszméket és kulturát (!) terjeszteni. A lap szerkesztője Tomac György

szelenczei káplán lenne. Tomac urról csak annyit, hogy egy fél év óta van Muraközben; előbb horvátországi káplán volt s itt saját plébánosa ellen lépett fel képviselő-jelöltnek. Politikai elvei mint képviselő-jelöltnek szélső magyarellenesek voltak. — Örömmel értesülünk, hogy több muraközi hazafias lelkész nemcsak hogy semmiféle érkéközösséget nem vállal a megindítandó lappal, hanem határozottan kárhoztatják Tomac káplán ur hazafiátlan szándékát. Üdvözöljük őket ebben az elhatározásukban, mellyel sok hazafias aggodalmat ozslanak el az itteni hazafiasan érző és gondolkozó közönség lelkéből!

— **Öngyilkosság.** Pecsárkó József varasdi lakos, helybeli ügynök, ki Csáktornyán hosszabb ideig mint vasuti spéditeur működött, a napokban Varasdon agyonlötöte magát. Hátrahagyott sorai teljes homályban hagynak az iránt, hogy a 65 éves öreg ember az öngyilkosságot miért követte el.

— **Halálozás.** Adamecz Vilma, csáktornyai illetőségű hajadon, hosszú és kinos szenvedés után, életének 23-ik évében, a múlt héten Budapesten elhunyt. Nyugodjék békében!

— **Öngyilkosság.** Meczler Andor a helybeli áll. tanítóképezde jó magaviseletű és szorgalmas másodéves növendéke este 7 órakor egy, aznap délután velt revolverrel ismeretlen okból agyonlötöte magát. A szerencsétlen növendék a szombathelyi megyei árvalháznak volt gyámoltja.

— **Pótvásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. é. november hó 1-én kelt rendeletével megengedte, hogy a Zalavár-megyé területéhez tartozó Perlak nagyközségben a f. é. október hó 5-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett, f. é. november 9-én pótvásár tartassék.

— **Az időjárás novemberben.** Falb dr. jóslása szerint november hónap első harmadában aránylag elég meleg lesz az időjárás és esőre is van kilátás. A hónap második harmadában azonban egyszerre nagyot fordul az idő. Sok hóesésre nagy hideg fog következni. A harmadik harmadban enyhe lesz az idő, bár néha akkor is lesz hóesés.

— **Vármegyénk diszbandériuma.** A múlt évben lefolyt ezredéves ünnepségek egyik kimagasló fénypontját kétségkívül a június 8-iki hódoló diszfelvonulás képezte. Vármegyénk diszbandériuma, melynek gróf Batthyány József, gróf Batthyány Ernő, Oltai Guidó, Malatinszky Ferenc, Fabianits Károly, Hertelendy Ferencz, Bezeredy Lajos, Szentmihályi Dezső, Baranyai Ödön, Somogyi Gyula, Dervarics Ákos, dr. Hajós Kálmán és Bezeredy László voltak tagjai, folyó hó 17-én Somogyi Gyula pallini földbirto-kosnál gyűltek egybe, ahol Mathea nagykanizsai fényképező által ugyanazon fényes diszben fényképezteték magukat. A fényképfelvételek a diszfelvonulást megörökítő emlékmű czéljaira történtek.

— **Magyar historikus a királynál.** Csuday Jenő dr., egyetemi magántanár, premontrei kanonok a király legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával kihallgatáson volt s ez alkalommal átnyújtotta Ö Felségének Magyarország története című munkájának — melyről irodalmi rovatunkban mi is megemlékezünk — diszkötésű példányát. A király igen szívesen fogadta az ismert történettudós ajándékát s több ízben megköszönve kijelentette, hogy a munkát kézi könyvtárában fogja elhelyezni.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Fucsko György, Masztnák Mária, Roska Zsófia, Poszavec György, Ratajecz Márk, Turula Irma, Bratics Antal, Horváth Katalin, Bau-

mann Ilona, Vollner Béla, Bartal János, Grabar Ilona. Meghaltak: Kollarics Flórián (64 é.), Mihálics Mária (3 é.), Deutsch Gyula (47 é.), Mártincsevics Béla (33 é.), Petrán Zsófia (5 é.), Vaszary Etelka (1½ é.), Hermán Mihály (8 h.), Turula Irma (8 n.), Antonovics Franciska (14 h.), Kosztarics János (3 é.), Bujanics Rókus (9 h.), özv. Katalenics Ignáczné (47 é.) özv. Aikelin Frigyesné (59 é.). — Házasságot kötöttek: Ney Lajos és Sonnenberg Kamilla, Nagy Imre és Tóth Julia, Szabó György és Kovacsics Dorottya, Okresa Mihály és Hermann Mária, Horváth György és Varga Anna, Zsneidercs István és Zadravec Alojzia, Polesinszky Emil és Zrinyi Ilona, Zdelár Antal és Jurákovics Ágotha, Hajdinyák Miklós és Soltics Franciska, Brüher János és Hartmann Anna.

— **A m. kir. szab. osztályorsjáték sorsjegyei kaphatók Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyán.**

Az osztályorsjáték első huzása. Lapunk tisztelt olvasóközhözének b. figyelmét felhívjuk Török A. és Társa budapesti cég hirdetésére, akik a m. k. szab. osztályorsjáték elárúsításával meg lettek bízva. Ezen sorsjáték a m. kir. kormány felügyelete alatt áll és mindenkinek ajánljuk, hogy bizalommal forduljon Török A. és Társa főelárúsítókhoz Budapesten.

Magyarország története. Csuday Jenő dr. egyetemi magántanár, premontrei kanonok két kötetes munkája: Magyarország története második bővített és javított kiadásban jelent meg. Csuday professzor munkája nem szoros értelemben vett tankönyv az iskola számára, mert tanulsággal s haszonnal forgathatja mindenki, aki alapos és világos előadásban akar megismerkedni hazánk és fujunk válságos multjával. Szerző ismeri s fel is használja a legjobb kutatások eredményeit. Kritikája megbízható, fölfogása objektív, előadású világos és plasztikus. Munkájának kiválóságát egyébként legjobban az a körülmény dicséri, hogy nem is nagy idő alatt immár a második kiadásban forog a közönség kezén. Megemlítjük ezuttal, hogy a munka német fordítású karácsonykor hagyja el a sajtót. A két diszes vászonkötésben megjelent mű megrendelhető szerzőnél: Budapesten, VIII. Józsefkorut 19. szám alatt 9 frt. 60 krért. Bolti ára 12 frt. lesz.

Miért legjobb valamennyi vaspraeparatum közt az Ács-féle? Erre megfellenek az orv. szaklapok közleményei, valamint számtalan orvostól beérkezett magánlevél. Ime egy ilyen: »A hatás vérszegénységi és gyengeségi eseteknél a többi forgalomban levő vaskészítményeknél sokkal előnyösebb, e melyben a pepsi na vasnak máskülönbén gyomorrontó hatását paralysálja s az étvágy nem hogy csökken, de javul s ezáltal a gyógyulás fontos föltétele meg van adva.« stb. stb. Tételen, 1896. jun. 18-án. Tisztelettel, kész szolgálja dr. Liszt Nándor s. k. (Számítalon ily levél.)

A Zoltán-fele csnakamajolaj kedvező hatásáról az orvosi kar igen elismerőleg nyilatkozik, mert tudva levő dolog, hogy e készítmény teszi lehetővé es áldásos gyógyszer használata vételét, s különösen szükséges, hogy meghonosodjék nálunk is az az angol divat, hogy a gyermekeink 2-3 éves korukban csnakamajolajat igyanak s ezzel a sok scrophuloticus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljesé csak e szer neveli.

Mezei egereket tömegesen és biztosan kipusztít a Sipócz István pécsi gyógyszerész által labdaes alakban készített, több év óta elkelő uradalmakban, számos gazdaságban és községben a legjobb sikerrel használt e géméreg. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdra 1-2 (10-20 ezer labdaes) elegendő. 5 kilós próbacsomagot 3 frtért, 100 kgrat 45 forintért küld **Sipócz István gyógyszerész Pécsen.**

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**   Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)**

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedankrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol lela . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . . 1 frt

Pojeđini broji koštaję 10 kr

Obzname se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Na groblju.

Dušni je dan.

Vu svečanog opravi opravljen narod oborene glve lagano stupa na groblje. Svaki vu srcu svojem čuti nekakvu tugu, a sladki spomen na svoje mile, koji tamo snivaju vječni sanak, izazivlje suzu na sumorne oči i blędo lice. Razne misli vrzu im se po glavi, a glavni jim je predmet životni dogđjaji i obćenje sa onima, koje smo nekoč poleg sebe imali, koji su i vezda vu duhu s nama i za koje danomice pošiljamo vruće molitve pred trónuš Svevišnjega.

Zvoni sa cirkve na groblju tužno odzvanjaju i napunjuju turobni i tihi okoliš nekim životom, a u nama poradja bolna čuvstva tak, da ničje oko nije suho, ničje srce nije hladno, ar svaki ima tam nekoga, koji mu mil i drag. A kaj je vu ruki? Vu ruki je svęca, koja bude se vužgala na grobu, nad kostima onih, koji tu počivaju na vęke i za čiji spas duše se toliko vruće Bogu molimo.

Narod je dospel na groblje, tužno groblje, po kojem su se razsipali križi i visoki, stari i novi, čęli i raztrgani, a svaki nad humkom, nad grobom, koji je ili obrasla trava, ili se na njem žuti-črni zemlja za znamenje, da je tu negđo položen nezđavnja na vječni počinek. Vu sredini je kapelica i pred njom nedaleko višoki križ, na kojem je spodoba Zveličitelja sveta. Tužna spodoba (slika) toga groblja izazivlje još

tužnije misli. Koliki čęli i jaki pred ljeđo dni pohadjali groblje s nami, koliki stari i nemoćni živeli z nami! A vezda? Frikzi grobovi, novi križi i na njima utegnuto viseći ovehnjeni vęnci poljskoga i vrtnoga cvęlja pokazuju, da su se od nas odselili i da su tu spremjeni za vęke, stopram kakli spomen na njih — križ i vęnec — kinęi jim uzglavlje.

Narod se razisel po groblju. Starci sędi i starice nemoćne nesigurnim korakom, a svęćinom vu ruki, išęeju mjesto, gđe im leži miljenęe duše. Stari dani ostali su prez ufanja, ar nemila smrt pokosila jim mili porod, a njih ostavi same, prepustiv ih sudbini, njeđi i brigi drugih. Drhęuom rukom nazižu se vse svęćice i naskoro po bęlom groblju zasvęte, a pokraj njih na koljena opal narod, ponizeње glave, sklopljenih rukah, a suznih očih. Slabe blęde vustnice šępeću tihu molitvu, a bolno srce strepi od žalosti i tuge, gđedajuć vu duhu one, koji su nam tak mili i dragi.

Žena, nazgala je drhęuom rukom svęću na grobu svoga muža, položila se po tom grobu, ter javęe i plaće, a okolo nje petero dęćice (sirotčadi) na koljenima, sklopljenih rukah oplakuju svoga hranitelja, koji vezda tu iz gubljinęe groba sluša tužni plač i narananje nevoljnih sirotah. O Bože sve-mogući i vječni, smiluj se ovim nevoljnima. Dragocjeni život njihova tovaruša i otca svali težka i dugotrajna bolest vu rajęe smrti, a spomen na njega je onaj mađi grob, na kojem su se anda oni žišli. Koliko je

puta majka, pritisnuta jadom i čemerom, okoljena będom i nevoljom, požurila simo sa svojom dječicom (sirotčadi), da vu duševnoj tjeskobi izlije bol duše vu vrućim suzama po zelenoj travi na tom milom grobu i da si najđu batrivljene srcu svom! Koliko puta je naslonila umorna prsa na sveti križ, koji resi uzglavlje preminulog zatočnika! Koliko puta su oblila siromašna dęca svojim vrućim i nedužnim suzama taj sveti znak, a cjelovima (sa kušuvanjem) obusuta svaku grudu zemlje, pod kojom počiva njihov hranitelj! Od boli srce ti puca, pamet prestaje, slušajuć naręk žene: »Hranitelj ti moj!«, slušajuć naręk dęce: »Otec naš! Otec naš! Stani se! Mi smo prez tebe nevoljne sirote!«

Čovjek vu najbolšoj muževnoj dobi nosi vęnec, da njim izkili grob izgubljene tovarusiće života. Kolike je želje, koliko ljubav splel vu taj vęnec, da dostojno okinęi podnožje angela, batrivitelja svog. Opustil mu dom opustil svęć. Vnogo put preobterećen brigom za život krenul vu skromen dom, a onde mu blagim pogledom i milom ręči svoje ženice raztrgal se oblak tuge sa njegova lica. Dočekało ga srce puno ljubavi i požrtvovnosti, pak pretvorilo skrb i brigu vu slasj i sreću. Njenom smrtju jasni dan pretvoril se vu temnu noć. Zatvorilo se za uvęk oko, koje mu vu dušu sipalo batrivjenje; zamęnila za uvęk vusta, koja su sladkim i ljubeznim ręćima ulęvala batzam vu ranusca; omrzle marljive ruke, koje redile dom i vğadjale mužu; — pak ipak

Z A B A V A

Jedan dokaz.

Pokojni Szerdahelyski birov bil je jęden izmed onih, koji navek na škole mrmrljaju i stare vriemena u zviezde kuju, kad je najme čoviek mogel spameten postati ili bedak ostati, baš svaki poleg volje, i kad se nije moralo toliko hlać i kaputov po školskih klupah pežajgati i ne toľko toga nepotrebnoga oćiti, kak to dana: biti mora, česa niti polovica nebi bila potrebna.

»Mi stari ljudi takaj nismo na glavu opali« — znal je szerdahelyski birov ręci — »akoprem smo stim u školu biežanjem po zimi i lietu na skoro gotovi bili; pak nek mi samo današnji mladić, koj tuliko u školu hodi dojde i nek proba tak na kratko i razumljivo izvietje na višesu oblast napisati kak to ja znam!«

»Tu se mora imati — (na čęlu je imal zjednim dugim lasom po sredini bradvku i na nju je kažiprstom pet do šest krat piknul) tu se mora imati, a misli mora čoviek skupprobati i sve se mora liepo u jednu izreku strpati, kak to ja znam učiniti, onda

spis, prikladen za svaku oblast gotov, te ga moći gđedati i videti od svih stranah!«

Uredski spisi szerdahelyskog birova su se izbilja mogli dati videti od svih stranah i tko je nje moral čęti, mogel je znjimi i veliko veselje imati.

Ovak su jednoć dva liečnika u Szerdahely došli, koji su imali nieku Baru gđegledati i stanje njezine pameti opazivati, te su došli do tog osviedočenja, da je ta sirota Bara posve bedasta i na to rekuć nora, te su se morali pri višoj oblasti koraki poduzeti, za da ta sirota u nekoju ludnicu ili zavod za na duhu bolestne bude primljena i nastanjena.

T to anda ime su doktori svoje obnašęte i mnienje napisali i isto birovu, koj je za vuhi imal, predati, a on se je bez svakog daljnjeg oklievanja k pišaćem stolu sel, posve novo guskino pero ostrim perišem pręezal, isto u tintarnicu duboko namoćil, da su mu se tri prsti desne ruke, kojimi je pero držal, tintom zamrljali, pero još nekoliko krat obleznuć, da su mu se i ustnice malo tintom pomalale i konačno na fini bieli papir sliedeće kratko i razumljivo izvietje na kr. kotarsku oblast napisal;

»Polag ovde priloženog *bedastog obnašętja i mnienja* doktorov Petrovića i Pavlovića molim se slavna kr. kot. oblast, da peršonu Baru dade odpelfati u nekoju *noru ližu*.«

Ovak je to szerdahelyski birov štiliziral i napisal, a to je bil i dokaz, da nam po-višene školske naobrazbe nije treba.

Ili kak misli moj vredni četevć?

Kad sem se baš na pokojnoga szerdahelyskog birova zrušil, hoću i pri njem ostati tim više, jer je izti već pokojni pak se nebude mogel na me srditi zaradi šale, a k tomu ga nisam imenoval, pak se onda niti drugi nebudu mogli srditi, jer u Szerdahelyu je već bilo mnogo birova, koji su danas već pod zemljom, pak zato nitko nemre znati s kojom sad ovde pričam.

Isti birov je jednoć došel k gospodinu sudcu te je imal dvoje neprilike, koje su ga duboko u dušu nutar tiskale.

Prvić, hotel je jedan bez saviesti. Ili kak mi navadno velimo, bez dušnog spoznanja prevećani špekulant, nieku ne pri čistoj pameti, onak malo zašikjenu dievku za svoju ženu uzeti ili štjom se oženiti, pri tom je taj mudrijaš hotel, da bi se nek

je moral angela mira povrnuti črnoj zemlji, od koje je i postal.

Pokleknul je na grob ljubavi svoje, nažgal svēću i tarobnim pogledom gledal nadrobni križ i zeleni grob, pod kojim počiva utjeha njegovga života. Umorne vustne nemaju jakosti da se odpre i prošepču molitvu, eli bolno srce uzdiglo se pred trónuš Previšnjega i nadoknadjuje slabi šapat izljevom tužnih osjećala.

Tužna siročad omršavljela i blēda lica, a zdrapane oprave polegla po grobovima svojih hranitelja i uzgojitelja. Ne imaju vēnca da okinče nadgrobni križ, a niti svēćice, da ih nažgala za spas dušah njihovih; ali im žalostna srca vijū vēnec tuge i boli za izgubljenim dobrom, a vrela suze odsēvaju svjetlom ljubavi, dok slabe mršave vustnice tiho šepču: »Otec naš!«

Samo jedna siromašna šest ljet stara bosonoga djevojčica vu slaboj kiklici, prez rubca na glavi, nosi vu ruki malu svēćicu i beži po grobovima, izkajajući vječni stanak prerano preminulih njoj roditeljah. Žuhko se place, a suze još se zlevaju po licu, ar nemre najti milih grobova. Naputili su ju, da se na grobovima nažū svēće. Ona izprosila krajcara, kupila svēćicu, došla na grobje, ali žalosti! Nezna gde njoj počiva otec i majka, pak na pol smrzla od zime beži sim i tam i lije suze, kaj nemre zadovoljiti svojoj želji. Njezina je suseda opazila, smilovalo se njoj dēte, ter je i sama preplakala nad ljubavi toga nedužnoga deteta i odpelala je na grobe njezinih roditelja. Siročē imalo vu ruki i nekoliko šibice, kaj ih je izprosila, težko nažgalo svēćicu, posadila je ju na grob, a onda zevsema spokojno pokleknula na zemlju, kušnula je grob i glasno govorilo: »Otec naš!« O siromaški japek i tužna mamika, da ju ve vidiš!..

Jezero i jezere svēćah i uljenicah hiće slabo svjetlo po tom tužnom prestoru. Javkanje i narēk ranjenih sreah ozvanja se njime, a mali zvonček na nizkom turneku zveći i prenaša molitve i osjećaje razžalosćenih pred trónuš onoga, koji je sve to tak udesil.

Svēćenik vu črnoj opravi izadje, blagoslovi grobove i zapopēva: Smiluj, nam se

takov ženitbeni ugovor napravil, po kojem on tu slaboumno dievojkū još za njezinog života poherbal iliti jednom rieču, da bi ves njezin imetak njegov vlastiti postal, a ona bi samo tak bila pri hiži: to pak birovo nije mogel dopustiti niti na to privoliti, jer bi on kroz to sam sebi škodil.

Drugoč, dogodilo se je, da je jednog jutra se na njegovih uličnih vratih videl veliki vol s velikimi rogi namalani i svaki koj je mimo išel je toga namalanoga vola gledal te se je smejal.

Anda je razjareni birovo išel k-sudcu, tam se je pritužil, tu cielu stvar sudcu na vlas razjasnil te sudca zamolil, da bi on onomu prvomu prevejanomu lescu put k-ol-taru vienčanja prepečil, a ovomu drugomu, malaru, radi uvriede poštenja nekoliko dni dosudil, da u buturnici svoje huncvutarije premišlava.

Sudac se je fino posmehaval i brisal si očale vuglom finoga bieloga rubca te birovu konačno stavil pitanje:

»A čim vi moj dragi birovo morete to dokazati, da je ta prije rečena dievojka slaboumna iliti da nije pri potpunoi i čistoj pameti?«

Gospone, po velikom milosrdju svome!« — a narod, tužni narod, udarajūc se vu prsa uzdiše skupa s njime: »Smiluj se! Smiluj se!« i šepče dalje: »Otec naš!« ...

Zvoni su zanēmili.

Ljudstvo još obhadja grobove svojih rodjakah, prijateljah i zuance. Svēće dogaraju i svēt se pojedince i skupimi povraća svojim hižam, noseć vu prsih bol i tugu, koju mu je pobudila uspomena na mile pokojnike.

Dušni dan je. Nebo je oblačno, mutno, a zrak hladen, vlažan. Narod se je razišel, na groblju zavlada mir.

Nastala noć. Povsud je grobna tišina. Iza oblakah pojavil se mēsec i razsvētili grobove, a razsvētili i veliki križ, na kojem je zasvētil Krist vu blēdom svētlu mjesečnu. On je jedini zveličitelj naš, batrivost naša. On nam jedini vu srce ulēva nadu (ufanje), da će i nam dojti čas, kad budemo se vu vječnosti sastali s onima, koj inas vremenito su ostavili. Krist zasja na mjesečini svētlom vječnoga života, vu koji će nas povesti, jer nas je on izmiril s Tobom o Gospone! Velika je kazna, koju si nam dal, jer smo zbantovali Tebe; ali Krist je ufanje naše zaradi koje tu kaštigu rado podnašamo, jer će nas on priveriti vu život vječni.

Ah, smiluj se! Smiluj se!

Govor minister-predsednika.

(Dalje.)

Da govorimo vezda o drugom krivom nazoru, koji se sastoji vu tom, da Fiuma kakli corpus separatam sačinjava takav faktor zakonodavstva, da se onde prez njezine privolje za trajanja provizorija nemogu vpeljati magjarski zakoni. Žalim, što se ovaj nazor zastupa ne samo vu Fiumi, već i vu jednom bližem mjestu. Štovano spravišće će mi sjegurno pravo dati, rekнем li da se corpus separatam nemore na ovaj način lumačiti. Vu tom se pogledu moram pozvati na §. 66. zak. čl. XXX. 1868., koji odlučno izriče, da se ovo stenovište nemore odobriti.

Da razjasnimo to. Obrazložbom zak. čl. XVI. 1891., koji se tiče pravosudja, hoću da ilustriram ono krivo shvaćanje, koje vlada vu Fiumi i koje je vrlo aktuelno, pošto je

Birovo, koj je na svako pitanje bil odgovorom odmah tu, odgovori hitro: »To je gospodinu sudcu lahko dokazati! Ona je mojega brata kći, moja niećakinja i anda...

Sudac je sada odmah vieroval birovu te ga je u govoru pretrgnul: »Dobro, dobro, budemo već gledali. Ali znate kaj dragi birovo, zaradi onoga vola, kojega vam je netko kroz noć na vulična vrata namalal, pak se ja nikaj nebi srdil, jer tko to zna, jeli je vas stin razumieval!?«

Odmah opet zakriči birovo: »On vol sem ja i nitko drugi, jer pod njim stoji moje ime napisamo!«

I opet je sudac moral birovu vierovati te mu je obečal, da ga bu strogo kaštigoval toga malara, čim ga zandari ili panduri vlove.

Tobož, niti u Szerdahelyu prije nije moguće!

Vaga vračtva.

To je bila prava nevolja stin nesretnim Aaronom Feigelstockom. On je po lietu i zimi po selih i varoših pobiral od kuće do kuće canjke i prnjke iz kojih se dela prosti

zadnjih dana povoljno rēšeno, ar je fiumansko zastupstvo medjutim svoje stanovište premeñilo. §. 23. ovog zakona ovlaštuje se minister pravosudja, da zakon o gruntovnih uložcih vu varauš Fiumi i kotaru naredbenim putem vpelja. Na osnovu toga zakona naredba je priobčena varauš Fiumi i njezinom pravom odboru.

Rēšitba glasi:

»Obzirom na to, da zastupstvo nije prihvatilo zak. čl. XXIX 1886. i XXX 1889. dapače zaključilo, da na osnovu 50-godisnjeg izkustva i obzirom na potrebne modifikacije ostaje kod ovde valjajućeg gruntovnog reda, nemore na osnovu nazora izvješćujućeg pravnog odbora vu zak. članku XVI. 1891. predložena modifikacija spomenutih obedvih zakonskih članaka stupiti vu krēpost, odnosno, oni se nemogu upotrebiti, pak se vu tom smislu imadu ministru pravosudja upraviti podnesak.«

Sad si sami predstavite, kako je moguće vladati vu zemlji, gdē zastupstvo jednog municipija prihvaća ovakovu rēšitbu. Predstavite si i to, kako bi magjarska vlada izpunila svoju dužnost, kad bi pred takovom uporabom veto-prava uzmaknula. Ja mnijem, da je vlada vu tom pitanju bila dužna i dalje poči, a žalim, što je polagano isla. Usljed ovog podneska minister unutarnjih poslov uništio je onaj protuzakoniti zaključak gradskog zastupstva. (Odobranje.) Kvar samo, da je to zdavnja bilo. Grad je odredbu ministrovu opet uputil pravnom odboru, a šutil sve do godine 1891. do časa, kad je minister pravosudja spremal spomenutu zakonsku osnovu, ter hotel čuti mnenje stručne enquete i pozval putem sudskog predsjedničtva grad, da izašalje dva člana. To je bilo nužno, da budezakon prema fiumanskim obstojnostima udešen i da se onde uzmogne priveriti vu život. Ovaj je poziv zastupstvo odbilo pozivom na onaj zaključak, koji je minister unutarnjih poslov još godine 1891. uništil. A zanimivo je da je zastupstvo još zaključilo, da se kod uvadjanja novih zakonah vu Fiumi imade zastupstvo neposredno i to izključivo putem fiumanskog gubernera pitati, kako je to prije bivalo.

Drži li štovano spravišće mogućim, da

fini papir, dapače i banjke stotinjače i petdesetače, med vremenom je i kakove stare hlače ili stari kaput od koga za dva sekera kupil, a poslie ga je domaj malo skefal i koju mastnu mrlju sapunom iz sukna izpral te isto onda za dva forinta dalje prodal. Anda je naš Aaron u Lendavi stanuvao a po cielom Medjimurju okolo hodal, kupoval i na profit tržil; makar je profit bil i mali. Aaron se je znal po veličini popluna pretegnuti, pak ako je i siromaški živel, ali je svojom Sarom, koja je uvijek samo u Lendavi doma čuvala, dok je on okolo hodil, ipak ne gladuval.

Jednoč je ipak slučajno došel u družtvo, gde se je malo obilnije jelo i pilo i kajti Aaron nije imal nikaj za platiti, samo je smel jesti i piti koliko je hotel i mogel, to je on proti navadi svoga želudca u njega strpal tvrdo i mehko, gusto i riedko, kiselo i sladko; em se takova prilika i onak riedko pripeti.

Medjutim Aaron bi moral biti Goliath, ako bi njegov, na proste jestvine i male porcije navēn želudac ova sva bil podnesti hotel, i zato je onda došlo, da je našemu Aaronu išlo onak, kak to ide juncu ako u

e gradsko zastupstvo, i to putem guvernera pita za mnjenje, kad se kani vpeljati koji zakon? To je tim neopravdanije, čim glede toga nepostoji nikakovo utanačenje, već samo upitna izjava, koja se brini za to, da i Fiuma bude saslušana, no ne tak, kak to traži regnikolarne deputacije veli, — a to je samo želja, o kojoj sudi vlada — da bude zastupstvo shodnim načinom saslušano.

Zastupstvo je samo kasnije jednim svojim zaključkom zauzelo blaže stanovište i priznajući potrebu izpravka fiumanske grunтовnice, pristalo je uz predlog ministrov, ali je uza to zamolilo neka se uvažuje modifikacije, koje je pravni odbor predložil. Minister-predsjednik pobija za tim veto-pravo fiumanskog zastupstva, koje si je ono arogiralo povodom razprave o §. 16., — jer se takovo pravo ne bi dalo dovesti vu sklad sa zakonom, ter bi postala vlada nemoguća. Dok je provizorna uprava vu Fiumi povjerenata Magjarskoj, dotle je ona ovlaštena i na uporabu zakona, koje stvara. Minister nepozna drugog načina, da se koji zakon vpelja i vu Fiumi, nego naredbeni put. — Fiumančani medjutim nazivlju to svojevoljom, a misle, da bi prije vpeljavanja svakog zakona valjalo upitati privolu Fiume. Ako bi to stajalo, tad bi valjalo bezuvjetno priznati, da se »corpus separatum« imade tako tumačiti, da je Fiuma treći faktor vu magjarskom zakonodavstvu. A takovim je faktorom ne mogu ni ja priznati; ona je samu faktor, koji je ovde vu spravišću zastupan po svom zastupniku.

(Drugi put konec).

KAJ JE NOVOGA?

Dvorske vesti.

Nj. kr. Visosti nadvojvodkinje Marja Te-rezija i Marija Antonija, ter nadvojvoda Leopold Ferdinand stigli su vu Beč; nadvojvoda Fridrik odputoval je iz Beča vu Požun.

Prihod kneza-primasa Vasarya.

Kak javljaju iz Budimpešte, pročenjani je imétek (imovina) kneza-primasa Vaszarya

jeseni za rana u jutro u mladu rosnu detlju na pašu zabludi, siromak Aaron se je napuhnul, ili bolje rekuć ove raznovrstne jestvine su ga nadule, da se je hotel raz-puknuti. Od svoje Lendave slučajno nije bil predaleko i on sedne u Čakovcu na željeznicu te se ves sportr i betežen odpella domov, gde se Sara nad bliedoćom lica i velikoćom trbuha Aaronovoga najprije začući, zatim razplače i konačno po doktora pošalje.

Doktor dojde, zvine kažiprsta desne ruke i pričme po Aaronovom trbuhu klopati, da je ružilo kak dober honvédski bubenj, zatim veli: »Dobro je de je Aarona koža jaka kak kravina i da se dade raztegnuti, drugač bi sad iz njega bil raz-puknjeni zrakoplov (Luftballon) kojega više nebi bilo moguće krpariti. No . . . budemo već načinili, da bude opet dobro, kad te vetri i druge nepotrebne stvari iz njega izidu, već bu ov nazad zdrav kak riba u vodi. Evo vam Sarahleben recept, tu dobite u jednoj škatuli praha, kojega Aaronu dajte svaku uru toliko nutar, koliko bi od prilike jedan cekin mogel vagnuti. Jeli ste me obodva dobro razmeli?»

ovak: 94.465 mekolah zemljišća vu vrednosti od 517.000 for. gotovina 4 i pol milijuna forinta, koja glavnica odbacuje 171.000 for, godišnjega interesa. Ukupni dohodek kardinala Vaszarya iznaša vsaki dan 1418 for. 18 kr.; porcija (štriba, porez) mu je propisan sa 135.000 for. na godinu.

Poskupilo pivo vu Beču.

Društvo bečkih pivovarah povisilo je cěnu piva na veliko za 1 for. 50 kr. do kr. do 2 for. po hektolitru. To znamenuje vu malom poskupljenje od 1 kr. po čaši (kriglecu), što odgovara povišici od 3 kr. po litru ili 3 for. hektolitru. Novi terh pada anda na konsumente, ter se stoga pojavljuje veliko nezadovoljstvo medju pivopijama. Nekoje bečke novine predlažu, da gradska občina podigne vlastitu pivovaru ter prodaje pivo za falešu cěnu.

Kralj i novinar.

Na cerclu iza prekjučerašnjeg dvorskog obedata blagoizvoljelo je Nj. Veličanstvo osloviti medju ostalimi i narodnog zastupnika novinara Kolomana Mikszátha, poznatog magjarskog humorista i predsjednika magjarskog novinarskog društva. Zanimivi razgovor tekel je po magjarskih novinah ovak: Nj. Veličanstvo: »Koji kotar zastupate? Mikszáth: fogaraški, Vaše Veličanstvo! Kralj: Jesu ti ondeš Rumunji mirni? Mikszáth: Ne imaju razloga tužiti se. Kralj: Parlament je vu najnověše doba rešil veliki posel. Novinar To mu je krivo Vaše Veličanstvo stvorilo razpoloženje. usljed kojega mi vsi vu najboljem sporazumku radimo. Kralj: Mislite li, da će tu razpoloženje biti trajno. Novinar: Držim, da hoće, Vaše Veličanstvo S toga smo mi novinari vu najvećsoj neprilici. Naš kruh je kritika, a danas netrpi občinstvo, da kritizujemo vladu. — Smijući odvratit na to kalj: A novine moraju ipak kritizovati!

Magjarski državni muzej.

Kak javljaju iz Budimpešte, radi se na previšnjem mjestu u tom, da se Magjarskoj opet naměni veledušan kraljevski dar. Svi oni historički spomeniki i dragocjene relikvije, koje potječu iz prošlosti Magjarske, ter

»Jesmo!« odgovore, a doktor otide.

Drugi dan dojde doktor svoga betežnika poglednuti, aii ga najde još bolje betežnoga nego li je bil dan prije, a kad pogleda u škatulu, gde je prah iz apoteke imal biti, vidi da je prazna, va kaj ves začudjen zapita Aarona i Saru, kam su toliko praha od včera metnuli: »Em sem vam ga toliko prepisal, da bi vam ga osam dni moralo dosta biti« — veli doktor — jer toliko praha, koliko jedan cekin važe, je mala porcija.«

»Je,« — odgovori Aaron — »Niti ga za jedan krat uzeti nije bilo dosta, jer znaju Herr von Dacter, ja neimam zlatoga cekina, pak sem na vagu metnul dve križovaće škuđe, jednu srebernu forintaću i kakti pošten čoviek sem pridal i agiu polag današnjeg kurza — 75 krajcarov u kufru, a to vriedil jedan cekin, praha sem svega zesipal na drugu šaiicu vage, ali još cekin? nije prevagnul, onda sam ga nutar vzel, koliko je toliko je.«

Em. Kollay.

se čuvaju vezda kakti vlastništvo prejasne vladalačke hiže vu bečkom kr. dvorskome muzeju, namjerava Nj. Veličanstvo pokloniti (prikazati) Magjarskoj. Dragocjenosti ove pohraniti (pospraviti) će se vu Budimpešti sagraditi.

Čovjekoljubivost englezkih sudcov.

Mladoga Sidneya Smitha vlovili su vu varašu Middletonu pri kradji krumpira kod ekonomata pospona Heapa Smith, koj je bas svoje žepe napunil krumpirom, bil je dopelan pred policajni (redarstveni) sud. Predsjednik suda pital je: »Zakaj ste vi taj krumpir vkrali?« »Nega dela,« odgovoril je Smith, »a niti kore kruha vu hiži.« To je prava istina, »dodal policijski činovnik. »Vu hiži njegovoj nismo našli niti falaćec kruha i niti prebite pare.« Na to šepalali su nekaj sudci jeden drugomu. Zatim rekel je predsjednik: »Obtuženik ima gosponu Heapu za za vkradjeni krumpir platiti kvara od 6 penca. No sud mu daje tri mjeseca vremena za to.« Jeden od sudcov, Mr. Rambottou, zdignul se i rekel: »S obzirom na toliku nevolju i siromaštvo ja preuzimam na se platež globe (kaštige) i sudbenih stroškov.« — Ja pak, dodal je predsjednik, ja dam obtuženiku nekoliko shillinga (sekserov). — Samo nek ostane navěk pošten čovjek! — »Onda mu je rekel ekonom Heap, »i ja dam pet punih vreć krumpira.« — Tak bogat nije Sidney Smith već zdavnja bil.

Pariška svjetska izložba godine 1900.

Za tu izložbu prave se silne pripreme, samo da bude najljepša od svih dovezdašnjih svjetskih izložbah. Prijave za sudjelovanje pri toj izložbi dolaze od svih narodah, bili oni prijateljski Francezima, kakti posljedni termin, do kojeg imaju dojtij prijave za sudjelovanje ustanovljen je 1. februara 1889. Otvorenje bude na 15. aprila 1900., na dan Vuzna. Ulaznice će stojati poprečno 1 franak, a samo vu iznimnim osobitim zgodama povisiti će se uz dozvolu ministarstva. Kakti osobitost na toj izložbi biti će toliko put već oglaseni dalekozor, s pomoću kojeg će se videti mjesec još samo od daljini od 100 kilometra, Duljina toga orijaš dalekozora iznosit će 60 metrov, a premjer objektivna biti će 1 meter 25 cm. Nadalje će bit podignuta čela palača od kamene soli iz Rumunjske, ter će kamen po kamen biti donešen na odredjeno mjesto. Gradnja se kani izpeljati samo nakvašenjem pojedinih kamena. Ta će palača kak pri sunčanom tak pri električnom svjetlu praviti upravo čaroban utisak na gledaoca. Francezi nastoje iz petnih žila, da sebi osvjetaju lice pred cělim světom.

Nekaj za kratek čas.

Zabava veselim i batrivenje žalostnim. Priredil Glád Ferencz školnik. Izdanje tiskare Fischel Filipa (Strausz Šandor), cěna 50 kr. Vu maloj ovoj knjižici sabrano je vnogo šale i dosjetke, pak se za fal cěnu, kaj košta, — more vsakomu osobito preporučiti.

Knjižara i štamparija
Strausz Šandora
Čakovec.

Nyilttér.*

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott, damasztolt sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban stb.) a megrendelt árakat postabér és vámmentesen házhoz szállítva valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárát Zürichben**, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

Hirdetések.

911/vh. szám 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró-ság 1897. évi 7265./p. 97. számú végzése következtében dr. Tamás János perlaki lakos javára Ujlaki Lőrincz és társai perlaki lakók ellen 225 frt s jár. erejéig 1897. évi szeptember hó 27-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 512 frtra becsült, 2 kukoriczakas, gazdasági eszközök, takarmány, szalma, 2 lószerszám, 2 ponyva, szarvasmarha, sertése, bab, szobabutor, ágynemű, 1 pajta és egyéb apró tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíró-ság 7989./p. 1897. számú végzése folytán 225 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi aug. hó 2. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 47 frtban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen vagyis Perlakon leendő eszközölésére

1897. évi novemb. hó 15. napjának délutáni 3 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 892

Kelt Perlakon 1897. október hó 18-án

Stern Friyes
kir. bírósági végrehajtó.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik küszövényél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűlésnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elvevőes alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszser**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több ki-solbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint **nem valódi** utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

A ZRINYI SZÁLLODA nagytermében
vasárnap, 1897. november hó 7-én.

NAGY ELŐADÁS.

Az illuzionista, antispiritista, magnetista és hipnotista

Anetelli

a spiritista és hipnotista médium MADAM ANETELLI közreműködésével.

Egy medium eltüntetése

a nézőközönség ellenőrzése mellett.

A spiritizmus csodái, vagy a babonás hit teleplezése.

Hypnotikus mutatványok: (delejes alvás) több helybeli egyén deleje-zése, rendkívüli elalvási esetek, képzelt tagmerekedések, álomszerű ábrándozások, alvajárás (sommabolizmus).

Élni, meghalni, viszontlátni (magnetikus alvás).

Nagy feltűnést keltő mutatvány:

Az elő talány.

A D O M E Y

Első a maga valóságában. — A párisi világtárlaton 13.183 szám alatt szabadalmazva.

A nő teremtese. — Az öregeknek örlés által fiatalallá átváltoztatása.

Villángyors eltűnése két hölgynek a nézők köréből a közönség szeme előtt a nyílt színpadon.

HELYARAK: I. Körszék 1 frt., II. Körszék 80 frt., Zártszék 60 kr., Földszinti állóhely 40 kr., Karzat 20 kr., Deakjegy 30. kr.

Műsor ára 10 kr. — Jegyek előre válthatók vasárnap d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig a Zrinyi-szálloda nagytermében.

Pénztárnyitás 7 óraker. — Kezdeté 8 óraker.

The Continental Bodega Company. Valódi hamisítatlan külföldi borok. 06-91 118

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.
- Tarragona s. a. t.

Legjobb bevásárlási forrása

Raktár:

Stráhia Testvérek uraknál Csáktornyan.

F. é. november hó 11-én kezdődik az Első magy. kir. szabadalmazott **Osztályorsjáték** I. osztályának húzása. 100.000 sorsjegy 50,000 nyeremény Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben: **1.000,000 korona**

Különös nyeremények: 600.000, 400.000, 200.000 2 á 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 korona és így tovább; egészben 5 hónap alatt 6 osztályban 13.160.000 korona lesz kisorsolva.

Eredeti sorsjegyek árai tervszerűleg: Egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, negyed 1 frt 50 kr., nyolczad 75 kr. Megrendeléseket kérjük mielőbb, de november 11-ike (húzás kezdete) előtt Török A. és Társacéghez Budapest Váci-körut 4 P. küldeni.

Kivágandó. Megrendelési bárcza. Török A. és Társa uraknak Budapest, Váci-körut 4 P.

utánveendő postautalvánnyal küldetik. mellékve. (A szükséges rovat törleendő.)

frt — kr. összeg

Megye: _____

Vezeték és keresztnév: _____

Lakhely: _____

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság által közhírré tételük miszerint Dolencsics Lukács perlaki lakos önkéntes árverési kérelme folytán a n.-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén levő a perlaki 281 sz. tjkvben foglalt 385 hrsz. ingatlanok Dolencsics Lukács nevének álló $\frac{1}{4}$ részére 11 frt, az u. o. tjkvben foglalt 384 és 3188 hrsz. ingatlanok ugyanannak nevének álló fele részére 671 frt, az u. o. 2385 sz. tjkvben foglalt 3187/a. hrsz. ingatlan ugyanannak nevének álló $\frac{1}{2}$ részére 33 frt, az u. o. 2364 sz. tjkvben foglalt 3214 hrsz. ingatlan ugyanannak nevének álló fele részére 140 frt, az u. o. 1141 sz. tjkvben foglalt 3197/b. hrsz. ingatlan ugyanannak nevének álló fele részére 333 frt. becsértékben ezen kir. bíróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében

**1897. évi december hó 24. napján
d. e. 10 órakor**

Csesznák József ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó végrehajtási árverés joghatályával bíró nyilvános árverésen el fognak adni.

Kikiáltási ár a fent kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érlekpapírral kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva 15 nap alatt a másodikát, ugyanattól 30 nap alatt a harmadikat, ugyanattól 45 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

A kir. bíróság tkvi hatósága.

Perlak, 1897. évi augusztus hó 27-én.

891 1-1

Kéretik a t. olvasó e hirdetményt kivágni, eltenni és ösmerőseinek alkalimlag ajánlani!

Vérszegénység, higvérőség, sápkor ellen, továbbá kezdődő tüdővésznel, szóval azon esetekben, hol a vérnek bőségesítése és vastartalmának fokozása a főczél, ez idő szerint a legcélszerűbb gyógyszer az:

Ács-féle (czukr.)

Vas-mangan-peptonat-labdacs.

Előnye abban állnak más készítményekkel szemben, hogy legkönnyebben bevehető s nem romlékony, mert czukorréteggel van bevonva. Ép ezért a fogakat sem támadhatja meg, mint a többi vaskészítmény. A gyomorban **legkönnyebben** oldódik és legkönnyebben asszimilálódó vegyület; ép ezért az egyedüli vaskészítmény, mely nem okoz gyomor terhelést, sőt az étvágyat fokozza. — Hogy mennyire biztos hatása, arról eléggé tanuskodik a számtalan beérkezett köszönő levél és ugy az **orvosi** mint a gyógyszerészi **szaklapok ösmeretése**.

Kapható a legtöbb gyógyszerertárban. Egy üveg (50 labdac) 60 kr.

Előállítási hely és szétküldési raktár egyedül: **P. Ács Albert gyógyszer-tára, Sz.-Fehérvárott** (Gróf Zichy-ház.)

Innen 2 frtnak előzetes beküldése mellett 3 üveg (legkisebb postai szállítmány) bárhová **franco** szállítatik. Ez egész kura gyermekeknek, félkura felnőttek — 4 frt beküldése után 7 üveg franco. Teljes kura felnőttek. 748 10—10

Kapható **Bölcs Béla** gyógyszerésznél **Mura-Szombat** és **Pethő Jenő** gyógyszerésznél **Csáktornyan**.

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint inoxydált szivattyuk rozsdáellen védve.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien.

MÉRLEGEK,

Legjobb javított rendszerű **tizedes százasos és hidmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. **Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.** Commandit-társaság **szivattyu és mérleggyártása.**

I., Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

Köhögés

rekedtség és elnyájkásodás ellen a legjobb hatása szer a **RÉTHY-féle pemetelü-czukorka**

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyász Békés-Csabán

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Réthy Béla
egyéniség

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

A legmagasabb díjjal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitünő hatása az összes gabbaneműk, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kertü veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya: tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk. Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkétségesebben szolgál,

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselesége a magyar korona orsz. területén

654 15—15

Kalmár Vilmos

Budapest, Erzsébet-körút 34.

Haszonbéri hirdetés.

Drávavásárhely község előljárósága részéről ezennel közhírré tételük, miszerint a község tulajdonát képező

drávavásárhelyi nagyvendéglő

pusztafai (puscsinai) korcsma és a drávahidi korcsma

a hozzá tartozandó melléképületekkel együtt f. é. **november hó 9-én délelőtt 9 órakor** a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen **1898. január hó 1-től kezdve 3 évre haszonbérbe adatni fog.**

Az árverési feltételek a községi irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Drávavásárhelyen 1897. október 25-én.

886 2—2

Az előljáróság.